

**Fundació
Catalunya
La Pedrera**

La Pedrera

*Jornada Tècnica
d'Espais Naturals*

Canet de Mar – 14 de Novembre de 2019

- L'entitat
- La Xarxa d'Espais Natura, un model de gestió privada
- Alguns exemples d'iniciatives de gestió conjunta

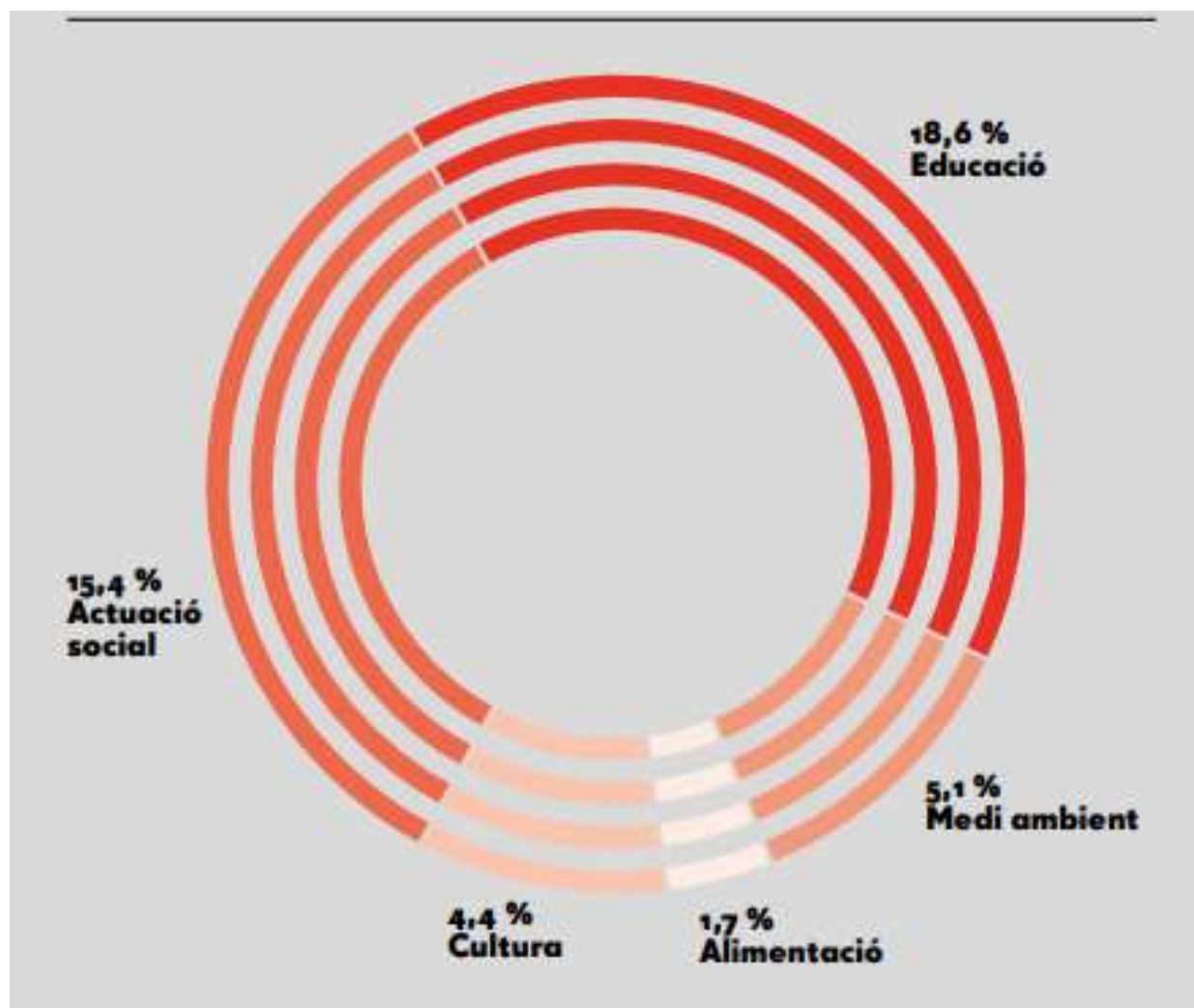

Millorem la vida de les persones

Pressupost executat per temàtiques

14 MEuros (2018)

Xarxa Espais Natura

27 espais natura
4 agrobotigues de proximitat

3 equipaments educatius

405.000
visitants/any

+ 1.200.000€
ingressos/any

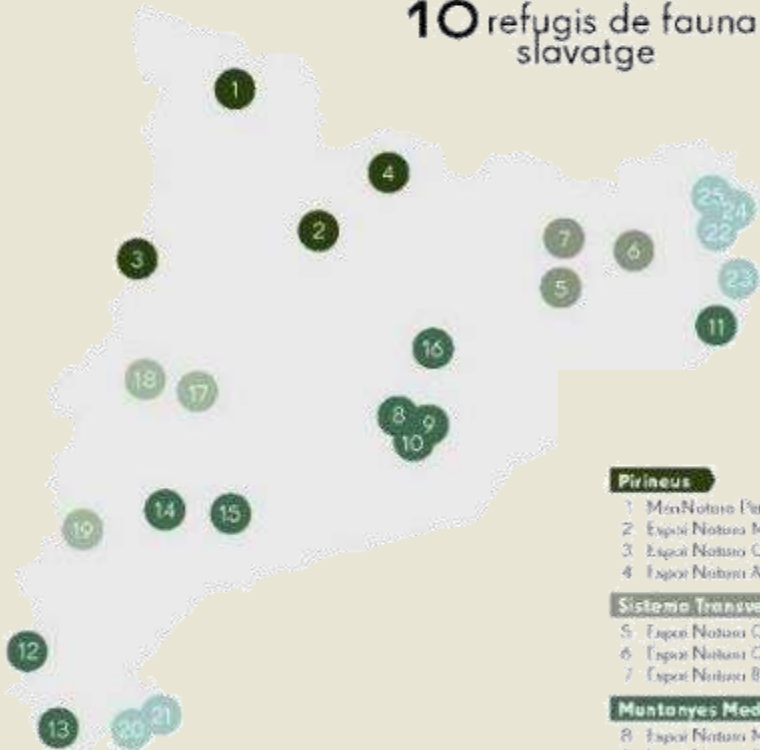
8.000 ha protegides

+50 itineraris senyalitzats

10 refugis de fauna salvatge

99,7%
espais a la XarxaN2000

27
Llocs de feina

Pirineus

- 1. Parc Natura Pirineus
- 2. Espai Natura Montanya d'Alpiró
- 3. Espai Natura Canigó de Mont-rubí
- 4. Espai Natura Alt Segre

Sistema Transversal

- 5. Espai Natura Gàrdies de l'Assut de Torcent
- 6. Espai Natura Cerdanyola
- 7. Espai Natura Roc de Tancos

Muntanyes Mediterrànies

- 8. Espai Natura Montserrat Coll de Cap Maçana
- 9. Espai Natura Puigventós
- 10. Espai Natura La Boira

Congost de Fraguerau

MónNatura Delta de l'Ebre

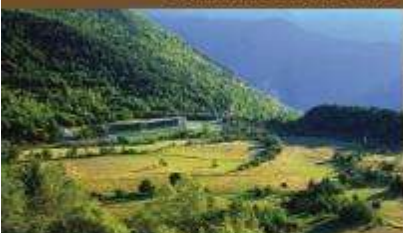
Reserves de Sebes

Can Morgat

Oliveres mil·lenàries de l'Arión

MónNatura Pirineus

Congost de Mont-rebei

Muntanya d'Aiuryà

Cingles de l'Avenc de Tavertet

Mig de Dos Rius

Port d'Arenes

L'Alfacada

Montserrat - Coll de can Maçana

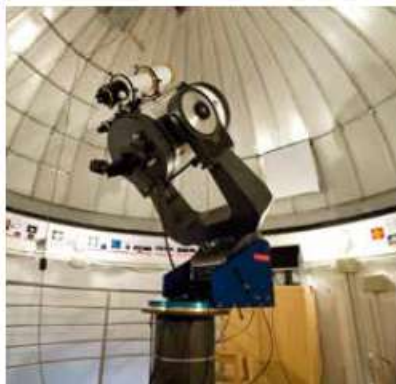
Estany d'Ivars i Vila-sana

Equipaments i centres de visitants

Fundació
Catalunya
La Pedrera

món natura **PIRINEUS**

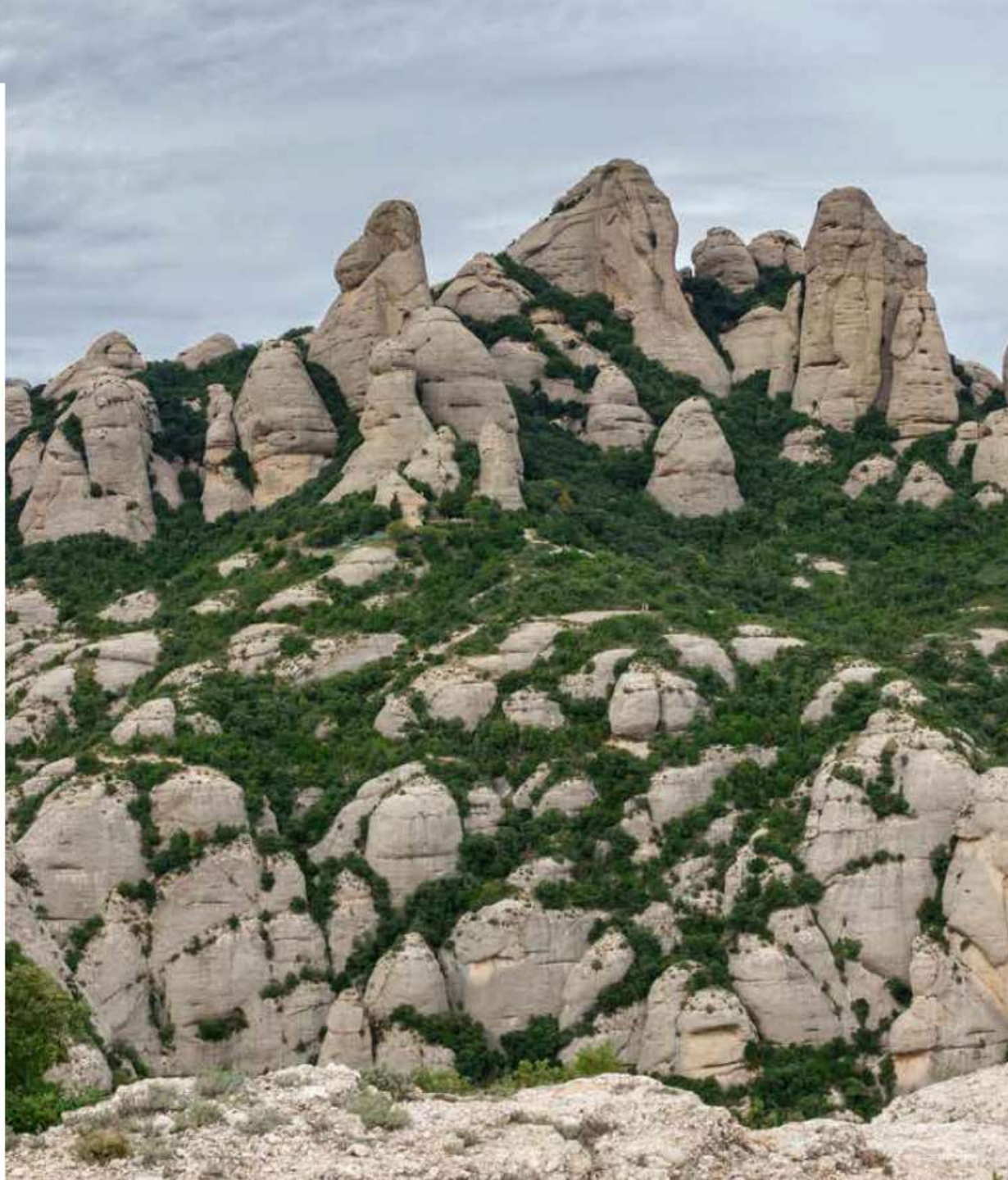
Fundació
Catalunya
La Pedrera

món
natura
**DELTA
DE L'EBRE**

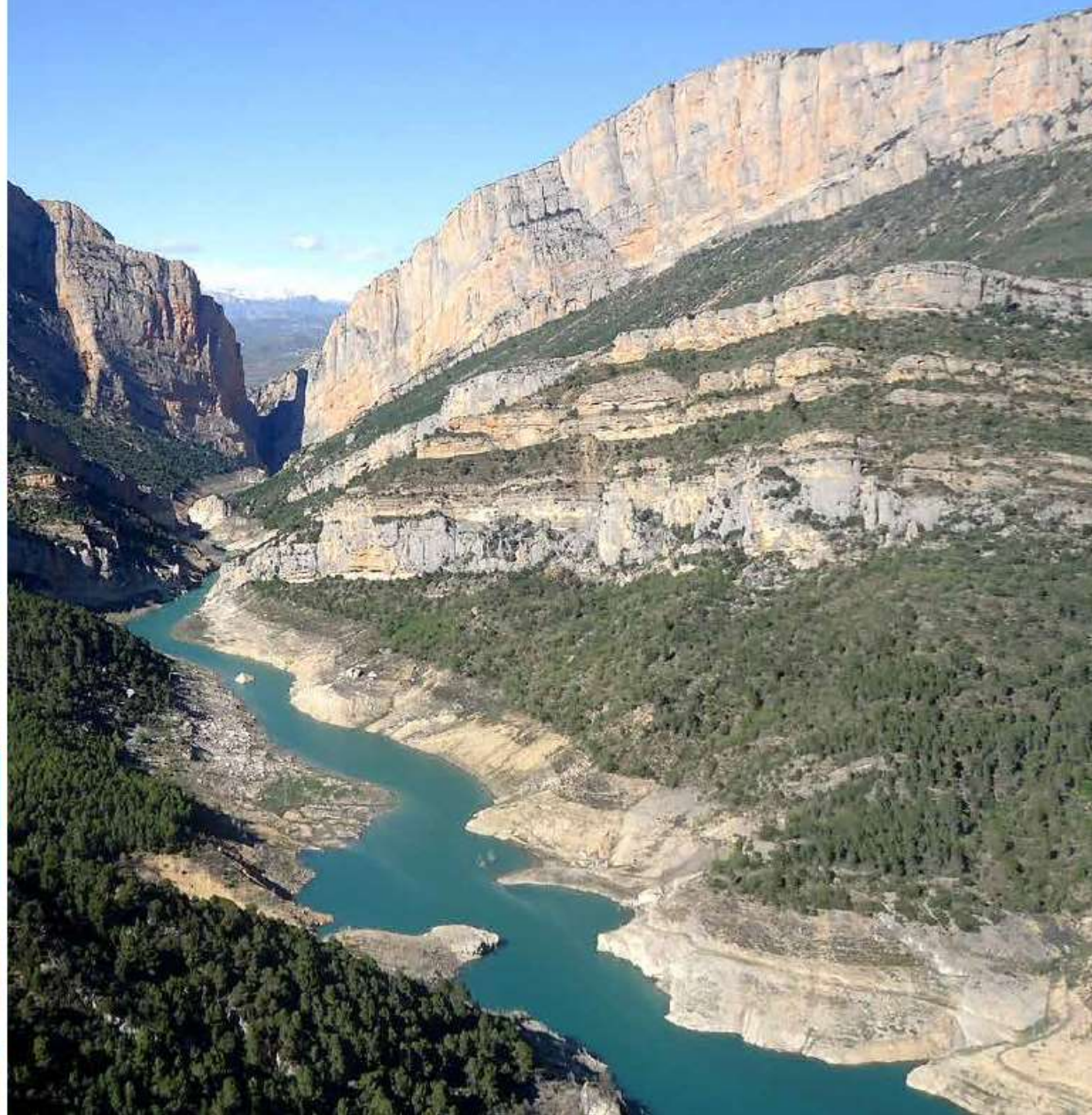
Fundació
Catalunya
La Pedrera

Montserrat **CAN MAÇANA**

Fundació
Catalunya
La Pedrera

congost de **MONT-REBEI**

Fundació
Catalunya
La Pedrera

muntanya **D'ALINYÀ**

Tipologies d'espais naturals protegits per la Fundació

		Espais	Hectàrees
A. Xarxa d'Espais Natura	Finques de propietat social (Espais Natura)	27	7.866,87
B. Acords de custòdia del territori	Acords de custòdia clàssics	6	82,54
	Drets de tala i pagament per serveis ambientals	33	205,39
	Subtotal custòdia (B)	39	287,93
Total espais en gestió (A + B)		66	8.154,80

Impacte socioeconòmic de la Xarxa d'Espais Natura

Visitants 2018	405.556 persones
Ingressos directes generats	1.289.190 €
Llocs de treball directes	27 llocs

Xarxa d'Espais Natura

La xarxa està formada per espais propis i espais amb acords de custòdia del territori, que ha esdevingut la més important a Catalunya seguint el model de governança d'Àrees Protegides Privadament (APP), segons els criteris establerts per la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (UICN). En síntesi, el model aporta recursos privats per a un benefici públic, com són la natura i els espais naturals. La Xarxa d'Espais Natura de la Fundació és, doncs, un model de referència pel fet de ser un exemple de gestió de la natura realitzada íntegrament des d'una entitat de la societat civil i sense ànim de lucre.

> 1.000 ha

- 1 Muntanya d'Alinyà (5,352,13 ha)

100 - 999 ha

- 2 Congost de Mont-rebei (598,71 ha)
- 3 El port d'Arnes (453,94 ha)
- 4 Cingles de l'Avenc de Tavertet (250 ha)
- 5 Muntanya de Puigventós (192,67 ha)
- 6 Congost de Fraguerau (183,94 ha)
- 7 Montserrat - Coll de Can Maçana (176,57 ha)
- 8 Llacuna de l'Alfacada (175,83 ha)
- 9 Can Puig de Fitor (170,61 ha)
- 10 Bosc de Vilalta (124,55 ha)

10 - 99 ha

- 11 MònNatura Delta de l'Ebre
– Salines de la Tancada (41,29 ha)
- 12 Estanys d'Ivars i Vila-sana (30,93 ha)
- 13 Els boscos de Can Roca - Els Blaus (20,96 ha)
- 14 Mòn Sant Benet (18 ha)
- 15 Estany de Sils (14 ha)
- 16 Llacunes de Can Morgat (13,4 ha)
- 17 Mig de Dos Rius (10,08 ha)

1 - 9 ha

- 18 MònNatura Pirineus (8,92 ha)
- 19 Reserves de Sebes (7,108 ha)
- 20 Sot del Fuster (4,79 ha)
- 21 Bosc de Tosca (3,43 ha)
- 22 Ribera de l'Alt Segre (3,17 ha)
- 23 Oliveres mil·lenàries de l'Arion (2,67 ha)
- 24 Aiguamolls del Ter Vell (2,56 ha)
- 25 Les closos de la Rubina (2,05 ha)
- 26 Ullals de Panxa (2,4 ha)
- 27 La closa de Mornau (1,04 ha)

Modalitats de gestió

Gestió pròpia	La Muntanya d'Alinyà El Congost de Mont-rebei Les Planes de Son Món Sant Benet	El Sot del Fuster El Congost de Fraguerau L'Alt Segre
Co-gestió	Reserves de Sebes – La Tancada i l' Alfacada – Mig de Dos Rius, la Rubina, la Closa de Mornau i El Ter Vell – Els Ullals de Panxa – El Coll de Can Maçana – El Bosc de Tosca – El Port d'Arnes – Can Puig de Fitor – Can Morgat – L'Estany d'Ivars i Vila-Sana – Puigventós – Can Roca-els Blaus – Les Oliveres Mil·lenàries – L'Estany de Sils – Els Cingles de l'Avenc de Tavertet – El Bosc de Vilalta –	Grup Natura Freixe Picampall APNAE Fundació Plegadis PNAT Montserrat i Ajt del Bruc PNAT de la Garrotxa PNAT dels Ports ConSORCI de les Gavarres ConSORCI de l'Estany de Banyoles ConSORCI de l'Estany d'Ivars i Vilasana Ajt d'Olesa Ajt d'Esparreguera Ajt d'Uldecona Fundació Emys, ACA, Ajt Sils, DTES Família Abbey-Parris Molí d'en Fort

Impacte social

	Beneficiaris
Equipaments	72.243
MònNatura Pirineus	15.471
MònNatura Delta de l'Ebre	31.345
Rectoria d'Alinyà	1.913
Masieta de Mont-rebei	19.034
Montserrat-Can Maçana	4.482
Actes	38
TOTAL	72.283
	Visitants
XARXA D'ESPais NATURA	405.556

Visitants de la Xarxa d'Espais Natura	Visitants
Congost de Mont-rebei	91.751
Muntanya de Puigventós	31.115
Muntanya d'Alinyà	1.190
El port d'Arnes	23.900
Cingles de l'Avenc de Tavertet	19.200
Montserrat - Coll de Can Maçana	52.900
MònNatura Delta de l'Ebre - Salines de la Tancada	17.400
Estany d'Ivars i Vila-sana	35.800
Mig de Dos Rius	14.100
Llacunes de Can Morgat	47.800
Reserves de Sebes	5.000
Congost de Fragnerau	11.900
Bosc de Vilalta	1.500
Aiguamolls del Ter Vell	5.000
Bosc de Tosca	6.000
Can Puig de Fitor	15.000
Els boscos de Can Roca - Els Blaus	4.000
Llacuna de l'Alfacada	20.000
Oliveres mil·lenàries de l'Arion	2.000
TOTAL VISITANTS	405.556

Plans de Gestió adaptatius – Open Standards

El que volem conservar a la Muntanya d'Alinyà:

A. Espècies i Hàbitats:

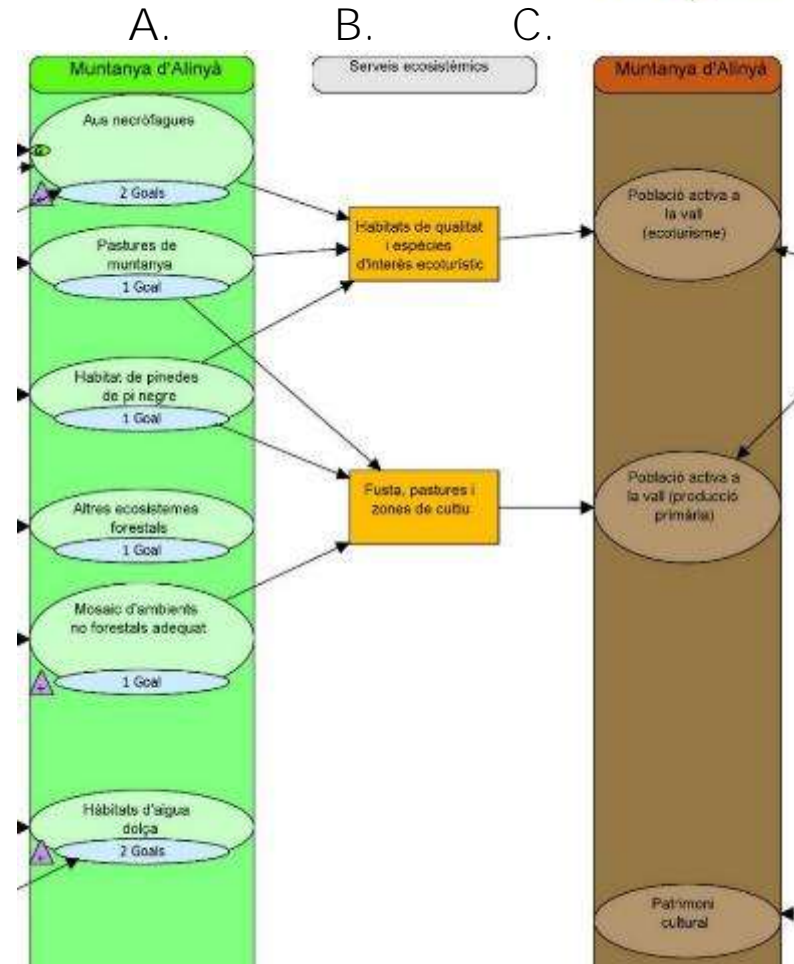
- Les 4 espècies de voltors (1 extingida del Pirineu de fa 100 anys, 1 amenaçada i 2 quasi amenaçades globalment segons IUCN)
- **Les pastures d'alta muntanya** (Hàbitats 6170 i 6230 Natura 2000)
- Els boscs de pi negre (Hàbitat 9430* N2000)
- La resta de BOSCOS (Pinassa, pi roig, alzinar, rouredes, etc)
- **Mosaic d'ambients no forestals**
- **Habitats d'aigua dolça**

B. Els serveis ecosistèmics que proveeixen aquestes espècies i hàbitats:

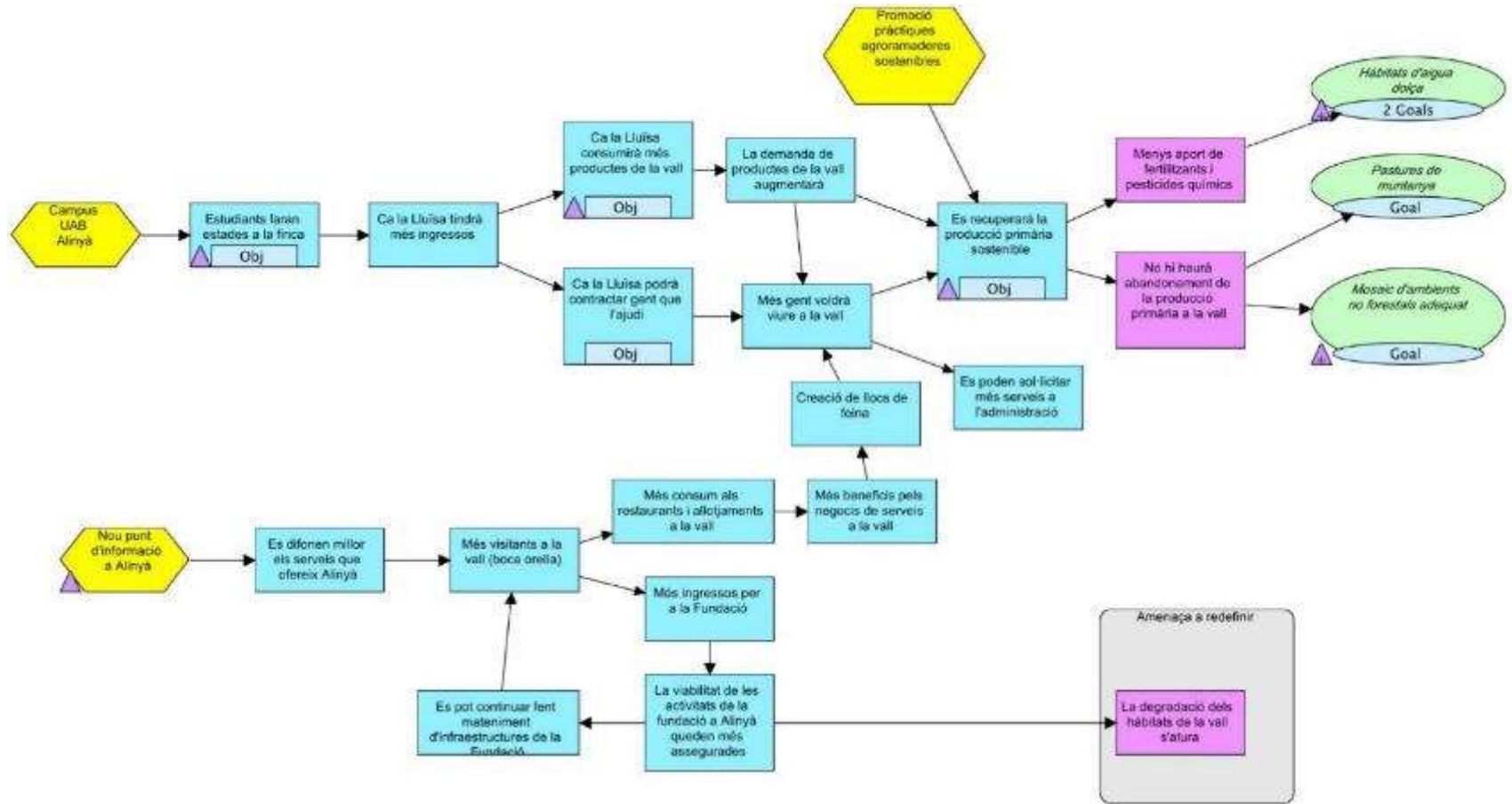
- Paisatges amb interès ecoturístic
- Espècies amb interès ecoturístic (naturalistes i fotògrafs)
- Materials i zones per explotar sosteniblement (ex: aigua potable, fusta, pastures i zones de cultiu)

C. El component social:

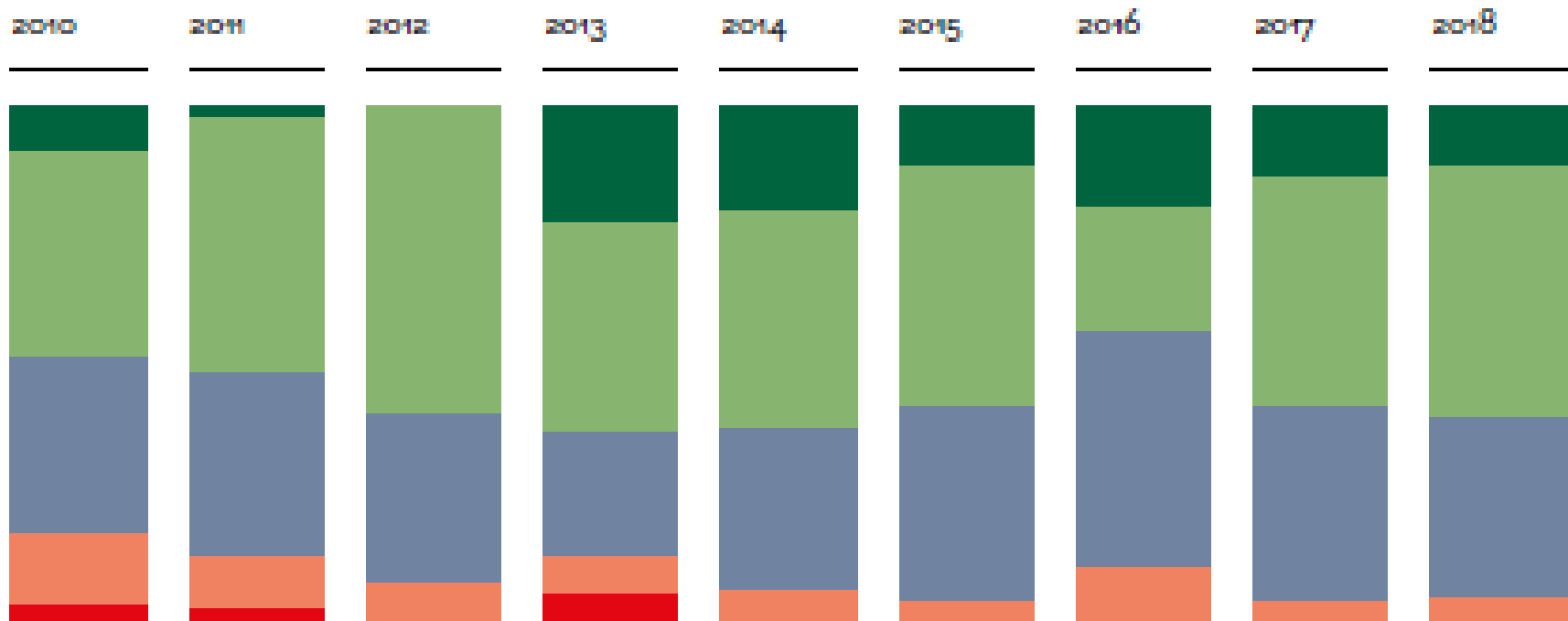
- Població activa a la vall a través de l'**ecoturisme**
- Població activa a la vall a través de la producció primària
- Patrimoni cultural

Teories de canvi

Sistema d'indicadors d'estat de la biodiversitat (evolució 2010-2018)

Conservació

Projecte *Voltor negre*

Fundació
Catalunya
La Pedrera

 Generalitat
de Catalunya

2003: Estudi de viabilitat

2005: Construcció volader d'aclimatació

2007: Primers alliberaments

2010: Primer poll a Boumort

2016: Últims 5 ind alliberats a Alinyà (de 26)

2018: 16 parelles a Boumort

muntanya
d'ALINYÀ

Fundació
Catalunya
La Pedrera

Terra de voltors

Vine al millor lloc de Catalunya per observar en plena natura els rapinyaires més grans del continent. Activitats per a tots els públics (famílies, escoles, grups, empreses i fotògrafs).

Menjant amb voltors

Excursió per observar voltors i aprendre'n un munt de coses amb els nostres guies.

Públic en general: dissabtes de març a desembre.

Escoles i grups: entre setmana tot l'any.

Guarda x 1 dia

I si vols emocions fortes, vine a donar menjar als voltors. **Els tindràs així de prop.**

Voltors de prop

El millor aguaït fotogràfic.

- 4 còmodes places en cadires individuals.
- No cal tripode, hi ha una ròtula per plaça.
- Ocells a 5-15 metres de distància.
- Ambient de tartera amb vegetació.
- WC sec i ventilador solar.
- Estades de només 4 hores.
- Moble auxiliar.

Visita virtual
Google Maps

Plaça del Ball Pla, Alinyà
Tel. 608 055 666
info@alinyamuntanya.cat
alinyamuntanya.cat

Espai gestionat per:

Fundació
Catalunya
La Pedrera

El nostre compromís amb la societat

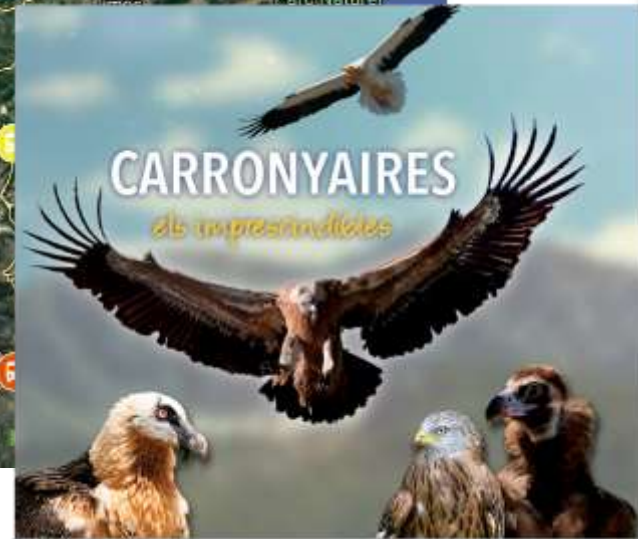
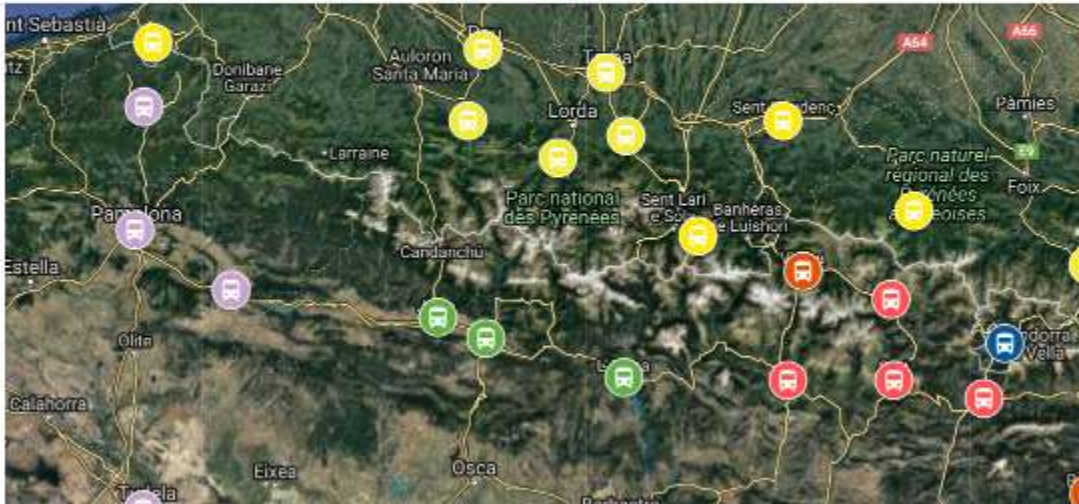
A la Fundació Catalunya La Pedrera, que gestiona l'Espai Natura Muntanya d'Alinyà, ajudem les persones a construir un futur millor i més just. Per això, oferim oportunitats als que més ho necessiten, fomentem el talent, la creació i l'educació, i conservem el patrimoni natural i cultural.

Centre de visitants-
Agro- botiga
La Rectoria d'Alinyà

Educació ambiental

Interreg
POCTEFA
ECOGYP

EFA 889/15 ECOGYP. Servis ecosistemes, als carronyaires i hàbitats

Les regions de les dues bandes dels Pirineus s'han unit en el projecte per protegir l'habitat de les aus carronyaires, actualment sota amenaça. Aquestes espècies proporcionen importants beneficis per a l'equilibri dels ecosistemes i pels éssers humans gràcies als seus serveis ecosistèmics que generen.

<p>SOCIS PARTICIPANTS LOCALS</p> <p>AGENCIJA ZA OKOLJE I PROSTORNO UREĐENJE REPUBLIKE HRVATSKE</p>	<p>GOVERN DE NAVARRA</p> <p>hazi</p>	<p>Departament de Medi Ambient i Desenvolupament Sostenible</p> <p>Agència Catalana de Medi Ambient</p>
<p>ASSOCIATS I LES ASSOCIES ADSCRIBIDES LOCALS/REGIONALS</p> <p>Associació de Carronyaires de Navarra</p> <p>Associació de Carronyaires de Catalunya</p>	<p>Departament de Medi Ambient i Desenvolupament Sostenible</p> <p>Agència Catalana de Medi Ambient</p>	<p>Agència Catalana de Medi Ambient</p> <p>Agència Catalana de Medi Ambient</p>
<p>COMUNICACIONS CORPORATIVES</p> <p>COMUNICACIONS CORPORATIVES</p> <p>SUTICOMAR</p>	<p>Agència Catalana de Medi Ambient</p> <p>Agència Catalana de Medi Ambient</p>	<p>Agència Catalana de Medi Ambient</p> <p>Agència Catalana de Medi Ambient</p>

www.ecogyp.eu

Redes i coordinació: Maria Sureda AMBARRA SL, Dilekhan, Toni Urdabai i Fundació Catalana La Pirineu
Fotografia: Francesc Moraleda, Enric López, David Masaneros, Jordi Dalmau i Perecic | Catalunya La Pirineu

Campus Universitari

Acords amb 4 Universitats catalanes
TFGs, Màsters i Postgraus

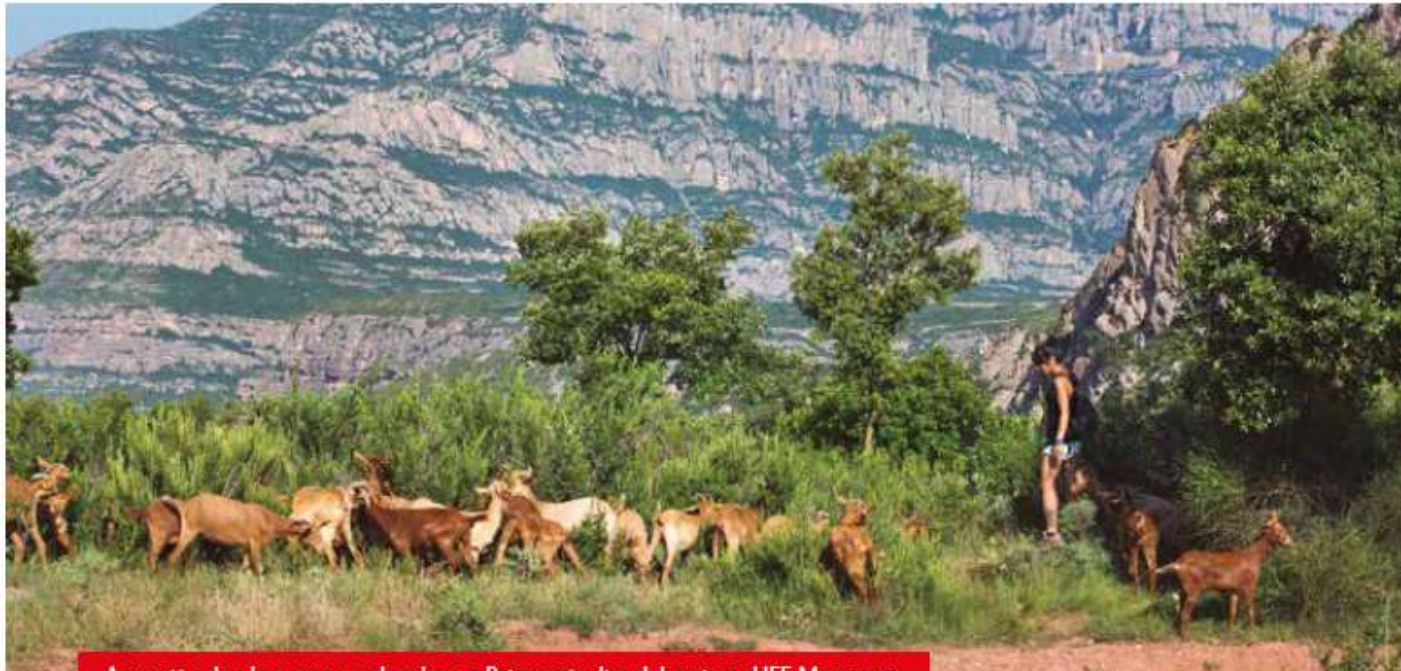

Gestió Silvopastoral per afavorir la biodiversitat i prevenir grans incendis forestals

Projecte Life Montserrat
Informe LAYMAN

Actuació sobre la pastura amb cabres a Puigventós dins del projecte LIFE Montserrat.

Xarxa de pagesos

En el marc del programa de suport a la transformació de la pagesia cap a la producció ecològica, la Fundació ha incorporat nou finques més durant el 2018. El total de superfície agrícola en conversió ha augmentat fins acostar-se a les 390 hectàrees dels entorns de la zona metropolitana (Baix Llobregat, Maresme, Pla de Bages, Vallès Occident, Vallès Oriental, la Selva i entorn de Montserrat). Els primers productors que es van incorporar al programa de suport durant el 2017 ja han entrat en el període de conversió i han començat a treballar amb MANS, augmentant així el producte agrícola comercialitzat a través de la cooperativa i contribuint, encara discretament, al seu creixement.

Amb aquesta iniciativa també ajudem a augmentar la zona agrícola cultivada segons els principis de l'agricultura ecològica reduint així la quantitat d'adobs de síntesi i fitosanitaris utilitzats que arriben als cursos d'aigua i impacten en la biodiversitat. També ajudem a millorar el paisatge agrícola amb petites intervencions com la realitzada a la finca de la Sènia Viva de Mataró, que ha consistit en naturalitzar una bassa d'excipients d'aigua de rec. De cara al futur, es planteja incorporar noves finques al programa i esperem veure un major impacte en el creixement de MANS.

Finca de Torrebànica, a Terrassa, integrada en la Xarxa de pagesos.

Xarxa de pagesos. Caracterització de les finques en transformació a ecològic a desembre de 2018

Nom de la finca	Municipi	Espai Natural associat	Sup. (ha)
Can Duryò	Llivi d'Amunt	Riu Tenes	8,68
Can Bros, Molins de Rei i Tonelles (tres finques)	Abrera, Molins i Tonelles de Llobregat	Parc agrari del Baix Llobregat	32,75
Sènia Viva	Mataró	La Sènia de Mataró	1,5
Can Serra	El Bruc	Montserrat	2,05
Sant Simeó	El Bruc	Montserrat	111
Can Quimet Gall i Ca l'Estapé (dues finques)	Llivi d'Amunt	Riu Tenes	8,73
Ca l'Orlau i Casa Boria (dues finques)	Llivi de Vall i Cànoves i Samalús	Riu Tenes	88,73
Pla de Roig, El Rei i la Sorra (tres finques)	Blanes i Malgrat de Mar	Maresme-La Selva	4,32
Can Feliu	Rubi	Vallès Occidental	4,4
Can Viader i Can Marató (dues finques)	Cardedeu	Vallès Oriental	3,1
Torrebànica	Terrassa	Vallès Occidental	2
SUPERFÍCIE TOTAL			397,26

Situació finques amb Contracte

- 1 Mòn Sant Benet (Sant Fruitós de Bages)
- 2 Sant Simeó (El Bruc)
- 3 Can Serra (El Bruc)
- 4 Can Bros (Abrera)
- 5 Can Bros (Tonelles de Llobregat)
- 6 Can Bros (Molins de Rei)
- 7 Ecabodum (Rubí)
- 8 Torrebànica (Terrassa)
- 9 Roger Diaz - Ca l'Estapé
- 10 Roger Diaz - Can Quimet Gall
- 11 Ca l'Orlau
- 12 Sènia Viva (Mataró)
- 13 Casa Boria
- 14 Horta la Fanecada (Cardedeu)
- 15 La Sorra (Malgrat de Mar)
- 16 El Rei (Malgrat de Mar)
- 17 Pla de Roig (Blanes)

Mapa d'espais agraris de la Xarxa de pagesos

Situació MANS Xarxa Pagesos

- Cooperativa MANS

Accions formatives en l'eix de l'alimentació

En l'eix de formació, treballem per esdevenir un centre generador de coneixement en alimentació, nutrició i salut caracteritzat per la creació i oferta de formació de molt alta qualitat i per la consolidació de relacions a llarg termini amb socis clau per a aquest projecte. L'any 2018 hem ampliat les activitats de formació que ja es venien desenvolupant a Mòn Sant Benet adreçades a un públic majoritàriament professional però també a públic especialitzat, focalitzant les accions en diferents formacions a mida, molt especialitzades i de qualitat.

Hem ampliat l'oferta de programes **Study abroad**, cursos de formació centrats en divulgar els beneficis científics en la salut de la dieta mediterrània, amb temari pluridisciplinari i adreçats a públic universitari internacional. El 2018 hem impartit un curs amb la Universitat d'Hiroshima (Japó), un altre amb la Universitat de Virginia (USA) i, finalment, dos amb la Universitat de Pàdua (Itàlia).

La setena edició del **Màster en envelliment i salut** de la Universitat Rovira i Virgili (URV), de setembre de 2018 a juny de 2019, compta per segona vegada amb la col·laboració de la Fundació Alicia, que imparteix els continguts docents vinculats a l'alimentació.

El 20 de novembre de 2018, el **Màster en diabetis** de la Universitat de Barcelona-Hospital Clínic va participar també en una sessió de formació impartida per la Fundació Alicia, un taller teòric-demonstratiu de cuina aplicada a la gestió de l'alimentació de persones amb diabetis.

Al 2018 s'han dut a terme dues jornades de **Cuina per a dietes especials**, una línia de formació iniciada l'any anterior adreçada a persones amb necessitats alimentàries especials per motius de salut. Aquest any s'ha fet una jornada centrada en diabetis i una altra en malaltia renal.

Voluntariat ambiental

Durant el 2018, un total de 283 voluntaris i voluntàries han participat en les diverses actuacions que la Fundació ha organitzat en el marc del programa **Voluntariat x la natura**, que busca sensibilitzar i fomentar l'acció a favor de la natura i, a més, donar a conèixer i facilitar la participació en els projectes de conservació que la Fundació duu a terme en diferents espais naturals.

Entre les actuacions realitzades, destaca l'organització d'una estada de voluntariat de tres dies a l'agost a la Muntanya d'Alinyà que, amb la col·laboració de ramaders de la vall, va permetre recuperar tres fonts molt útils per al maneig del bestiar. També la celebració d'un segon 'bioblitz' o jornada de prospecció biològica a la Muntanya de Montserrat, una activitat de ciència ciutadana i descoberta de la natura amb científics que estudien grups específics de flora i fauna i s'identifiquen, ajudats per persones voluntàries, tots els organismes vius que es troben en una àrea determinada. Hi van participar 154 persones de totes les edats i es van identificar 215 espècies de diferents grups: mamífers, ocells, vegetació, líquens, papallones, papallones nocturnes, altres insectes i ratpenats.

Els voluntaris i voluntàries també han pogut participar en el projecte de recuperació d'un camí ramader mil·lenari anomenat Camí de Marina, col·laborant en la transhumància d'un escamot de cavalls al seu pas per Montserrat-Coll de Can Maçana; realitzar censos d'aufrany i trençalòs, i revisar caixes-niu a Alinyà; col·laborar amb el centre de fauna i activitats a MónNatura Pirineus; construir una caixa-niu per xorriquer i un hotel d'insectes a MónNatura Delta; actuar per a protegir el fartet, un peix en perill d'extinció, a les salines de la Tancada (delta de l'Ebre) o plantar i instal·lar caixes niu al Congost de Mont-rebei.

Moltes de les actuacions s'han dut a terme amb la col·laboració de veïns i d'entitats del territori, com la Fundació Projecte Miranda, Ajuntament del Bruc, Parc Natural de la Muntanya de Montserrat, Fundació World Nature, Amics del Parc Natural del Delta de l'Ebre, Picapall, SEO Bird LIFE, Parc Natural del Delta de l'Ebre i APNAE.

L'equip de voluntariat ambiental, en una actuació de protecció del fartet, un peix en perill d'extinció, a les salines de la Tancada, al delta de l'Ebre.

<https://youtu.be/UgIVd2QbNKk>

Fundació
Catalunya
La Pedrera

Moltes gràcies!

Canet de Mar – 14 de Novembre de 2019